

Resvaneundersökning i Kristianstad – rapport

2018-03-27

Inledning

Undersökningen ingår som ett moment i projektet Fossilbränslefria kommuner i norra Skåne. Syftet var bland annat att undersöka om det finns avgörande skillnader i mäns och kvinnors resvanor i tjänsten. I samband med undersökningen ställdes även frågor om resor till och från arbetet. Resvaneundersökningen omfattade alla anställda i Kristianstads kommun och genomfördes som en internetbaserad enkät.

Sammanfattande analys

Det framgår bland annat av undersökningen att kunskapen är förvånande låg, både när det gäller vilka riktlinjer för resor och möten som gäller och vilka möjligheter det finns till alternativ till den egna bilen. För resor till och från arbetet med cykel efterfrågas fler och bättre cykelvägar.

Informationen behöver förbättras inom följande områden:

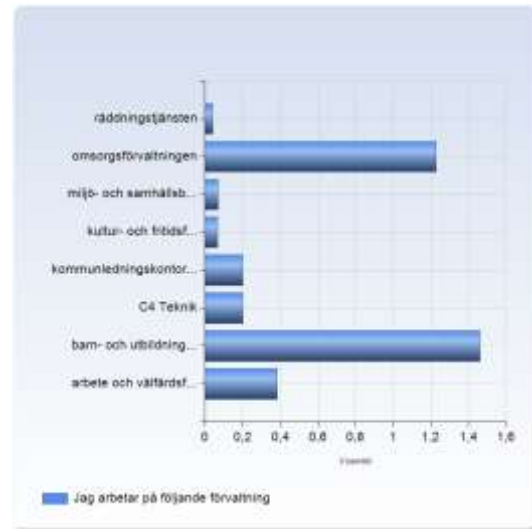
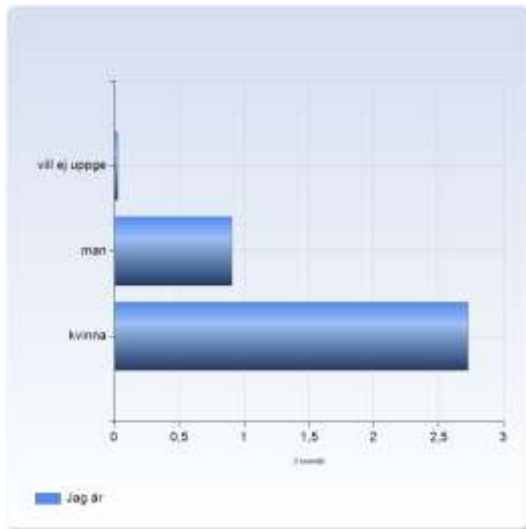
- Riktlinjer för resor och möten i tjänsten
- Möjlighet att boka bil
- Möjlighet att boka kollektivtrafikkort
- Möjlighet att boka cykel
- Kunskap om hur resfria möten kan användas

Tillgången behöver förbättras inom följande områden

- Fler cyklar/elcyklar behövs till vissa arbetsplatser. Anm: C4 Teknik och BUF har redan börjat använda klimatväxlingsmedel för att köpa cyklar.
- Fler kollektivtrafikkort. Samtliga arbetsplatser bör inventeras om behov både av kollektivtrafikkort och cyklar.
- Utrustning för resfria möten (i kombination med utbildning/information). Anm: BUF har börjat använda klimatväxlingsmedel för att anskaffa utrustning.

Allmänt

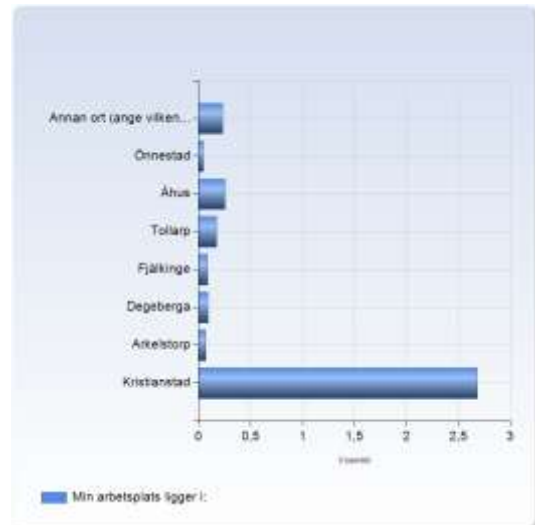
3675 av ca 6500 anställda svarade på enkäten. Majoriteten av dessa var kvinnor, 2724 (74,5 %) och 907 (24,8 %) var män. Detta motsvarar ungefär könsfördelningen bland de kommunanställda.

Uppdelning av svaren efter förvaltning som arbetsplats visar att barn- och utbildningsförvaltningen (40 %) hade flest svarande, följt av omsorgsförvaltningen (33,6 %). Se bild 2 ovan.

En övervägande majoritet, 2678 personer (73,8 %) uppger att deras arbetsplats ligger i Kristianstad.

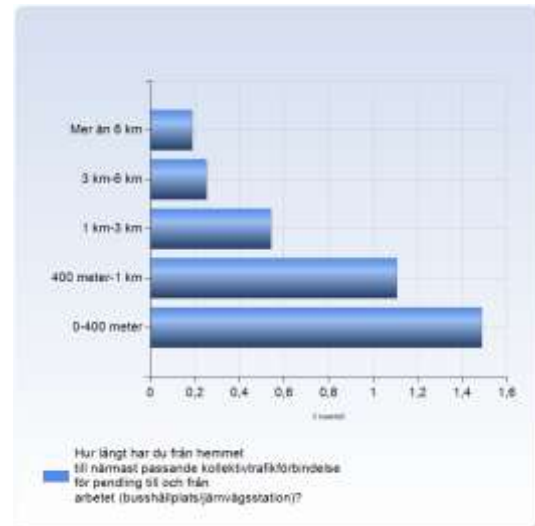
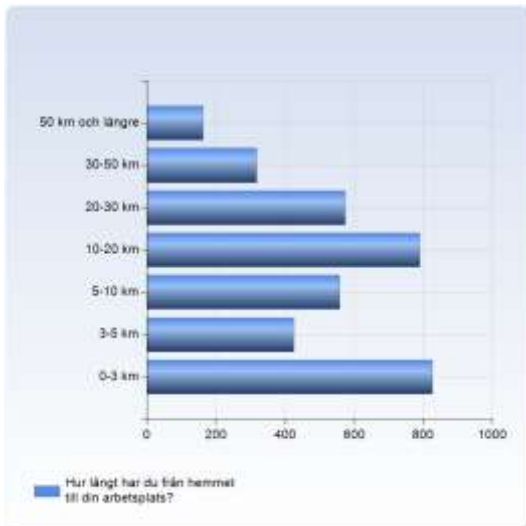
Andra arbetsplatser ligger i: Åhus, Tollarp, Degeberga, Fjälkinge, Arkelstorp, Önnestad samt "annan ort".

Resor till och från arbetet

1251 personer (34,3 %) har kortare än 5 kilometer till jobbet och (21,6 %) mellan 10-20 kilometer Endast 162 personer (4,4 %) har längre till jobbet än 50 km.

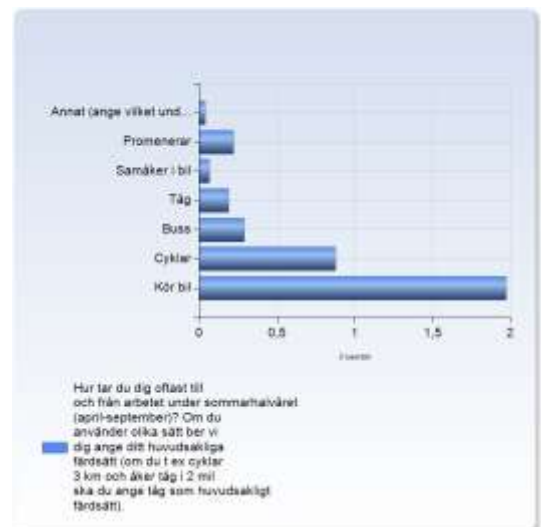
2593 (72,6 %) respondenter uppger att de har det närmaste lämpliga kollektivtrafikförbindelse för pendling till jobbet *inom 1 kilometer* och 3028 (85 %) uppger att lika så är det för avståndet mellan arbetsplatsen och passande kollektivtrafik.

Majoriteten av respondenter 2745 (75,2 %) har tillgång till bilen för resor till och från arbetet i förhållande till 504 (13,8 %) som aldrig har den möjligheten. Innehav av något kollektivtrafikkort fördelar sig nästan jämt mellan de som har det och inte har det. 49 % har inte kort medan 44 % har ett kort.

Under *vinterhalvåret* väljer över hälften (59,5 %) att ta egen bil till jobbet följt procentuellt av de som cyklar (16,6 %) och tar buss (9,5 %). Anledningen till ovanstående val är att det är snabbt (45 %) och bekvämt (44,4 %) enligt respondenter. 651 (18 %) uppger *miljövänligt* som svar på frågan varför de väljer deras sätt att ta sig till jobbet.

Under *sommarhalvåret* pekar resultaten på att situationen är liknande. Något färre kör bil (54,1 %) men fortfarande är det, det mest populära sättet att ta sig till jobbet. Fler cyklar (16,8 ökning 24 %) och åker tåg till jobbet på sommaren. En del respondenter hade även andra åtagande på vägen till och från jobbet som avgjorde deras val av sättet att ta sig till jobbet. 529 (14,7 %) hämtar/lämnar barn på vägen till/från arbetet.

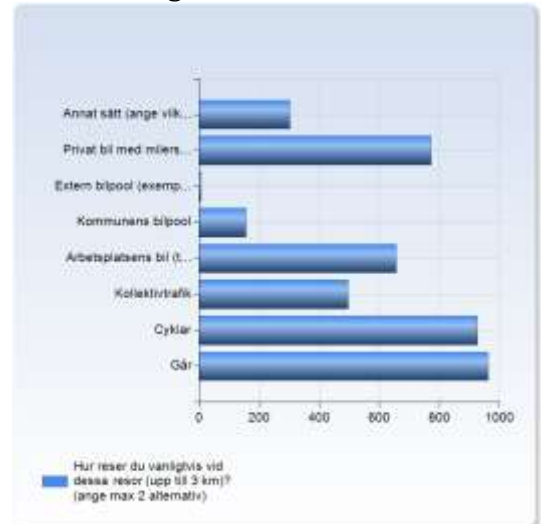

Resor i tjänsten

Korta resor (< 3 km)

Gällande riktlinjer för resor och möten i tjänsten har som huvudregel att bil inte ska användas på resor upp till 3 km enkel väg.

Resor i tjänsten som är kortare än 3 kilometer görs av 2029 (47,3 %) respondenterna. Av de som gjorde korta resor i tjänster gick eller cyklade ca 60 %. Av de som gör resor i tjänsten var svarsalternativet *en till tre gånger i månaden* mest frekvent, det motsvarade 493 personer (13,7 %). Andelen som använder en privat bil med milersättning uppgick till 1045 (34,3 %).

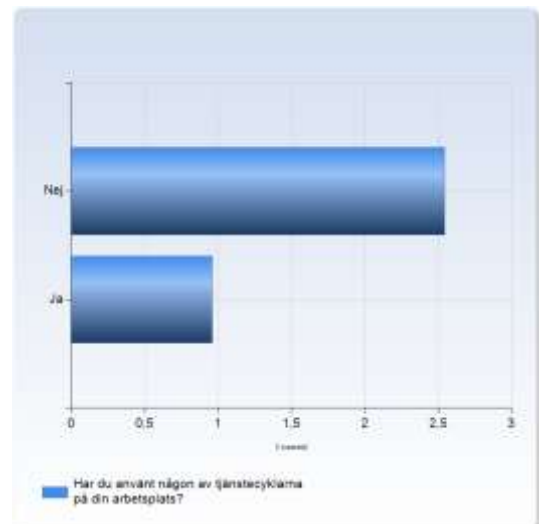

Arbetsplatsens bil

1535 st. (42,2 %) uppger att de har möjlighet att boka en bil på arbetsplatsen medan ca 20 % inte vet om den möjligheten finns.

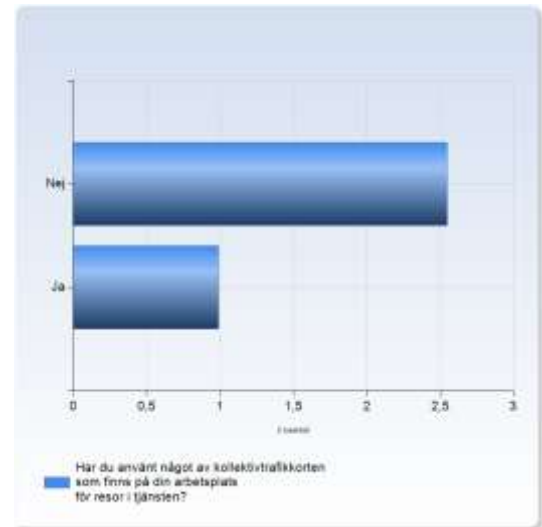
Tjänstecykel

Tjänstecykel kan bokas av 1613 (44,2 %) medan 498 (13,7 %) inte vet om det finns en sådan möjlighet.

Kollektivtrafikkort

1408 (38,8 %) har tillgång till kollektivtrafikkort medan 754 (20,8 %) inte känner till om de har tillgång till den möjligheten. 2547 (72 %) uppger att de inte har använt kollektivtrafikkorten som finns på arbetsplatsen för tjänsteresor.

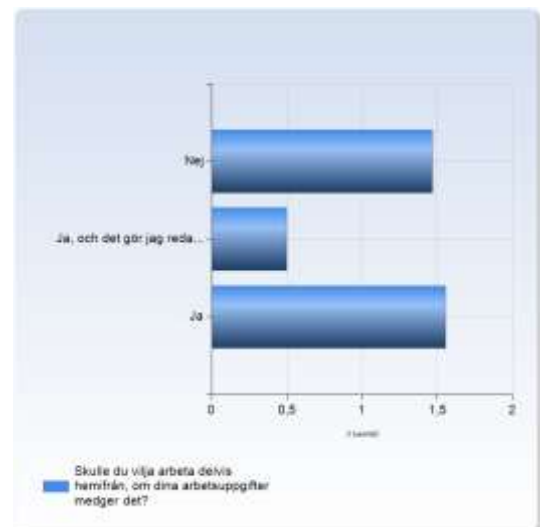

Resfria möten

1842 (53,9 %) svarade att de inte har en möjlighet till så kallade *resfria möten*, 1084 (31,7 %) personer har den möjligheten men utnyttjar den inte.

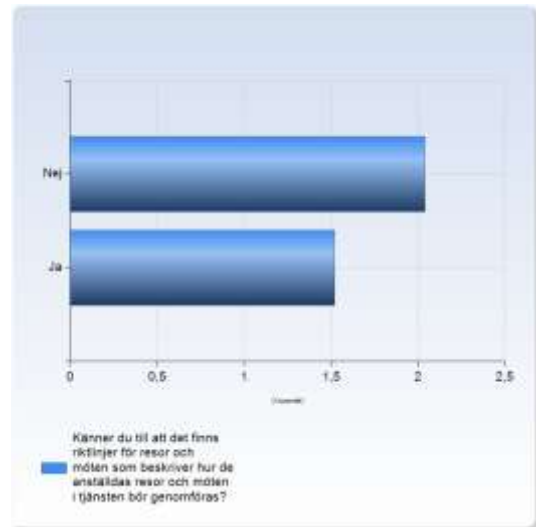
Distansarbete

Nästan hälften av respondenterna, 1555 (44,2 %) önskar att de hade möjlighet att jobba hemifrån och 498 (14,1 %) gör det redan. Hela 42 % vill inte arbeta hemifrån även om arbetsuppgifterna skulle medge det.

Riktlinjer för resor och möten i tjänsten

2038 (57,3 %) av respondenter känner inte till kommunens riktlinjer för resor och möten.

Kvinnor och män – finns det skillnader?

Den stora majoriteten av de kvinnliga respondenterna är över 35 år och den största gruppen, 860 (31,6 %) utgörs av kvinnor i 45-55 års ålder. I gruppen män är fördelningen jämn mellan gruppen 45-55 (28 %) år och gruppen 56 år och äldre och ligger på 28 %.

Kvinnorna arbetar huvudsakligen inom barn- och utbildning, omsorg och arbete- och välfärd. Spridningen var gäller arbetsplats är större hos männen. Kvinnors arbetsplatser har något högre spridning på andra orter än männen.

Resor till och från arbetet

Kvinnor har närmare till jobbet än män och de flesta bor inom intervallet 0-3 kilometer följd av gruppen som bor på avstånd av 10-20 kilometer. De flesta män har 10-20 kilometer till jobbet. Det är något fler män som pendlar mer än 50 kilometer.

Lika många män som kvinnor procentuellt har tillgång till privat bil för resor till och från arbetet. Även tillgången till kollektivtrafikkort för resor till och från jobbet fördelar sig procentuellt liknande. De flesta har inte kort. Båda grupperna föredrar att köra bil till och från jobbet under vinterhalvåret.

Anledningar till varför kvinnor och män väljer ett visst sätt att komma till och från jobbet ser ut på ett liknande sätt förutom att fler kvinnor *saknar bra kollektivtrafik* som möjlighet att pendla till jobbet än vad män gör. Under sommarhalvåret kör störst andel av både män 456 (50,8 %) och 1492 (55 %) kvinnor bil till jobbet, följt av cykling och

därefter buss och tåg. Både män och kvinnor motiverar sina val med att det är bekvämt och snabbt.

Korta resor i tjänsten 1-3 km enkelresa

Korta resor i tjänsten görs sällan eller aldrig av 51,6 % av kvinnorna och 34,4 % av männen. De som gör resor i tjänsten gör det oftast från *några gånger i månaden till varje dag*. Kvinnor väljer då att gå, cykla eller köra privat bil med milersättning. Många kvinnor och män påpekar dock att de tog bil utan milersättning. 20,6 % kvinnor och 41,9 % män använder arbetsplatsens bil (bilpoolsbil, hemtjänstbil eller C4 Teknik:s fordon).

44 % kvinnor och 36,8 % män saknar tillgång till tjänstecykel på sin arbetsplats. 73,3 % kvinnor och 70,5 % män uppger samtidigt att de inte har använt cyklarna på sin arbetsplats.

Längre resor i tjänsten mer än 3 km

75,3 % kvinnor gjorde resor som är längre än 3 kilometer några gånger per år. 39,1 % kvinnor valde att ta egen bil med milersättning, många har kommenterat att de tog bil utan milersättning. Kollektivtrafik var det andra valda alternativet för 25 % kvinnor och cyklar gör 10,7 %.

84,4 % män gjorde resor längre än 3 kilometer, liksom kvinnor reste de flesta *några gånger per år*. Män väljer oftast arbetsplatsens bil t.ex. C4-tekniks bilar, i andra hand *privat bil med milersättning* (21,1 %) tätt följd av kollektivtrafiken (20,4 %).

36,9 % kvinnor har möjlighet att boka bil på arbetsplatsen medan 19,9 % inte vet om sådan möjlighet finns. Över hälften av männen har möjlighet att boka en bil samtidigt som 18,5 % uppger att de inte vet vad som gäller. Cirka 20 % av respondenter vet ej om de kan boka en bil via sin arbetsplats.

När det gäller kollektivtrafikkort uppger ca 72 % av kvinnorna och männen att de inte använder korten fast de har möjlighet till det. Man vet att korten finns men väljer att inte använda dessa.

Resfria möten, majoriteten av kvinnor väljer att inte använda möjligheten eller har ingen sådan möjlighet. Samma trend ser vi även hos män, de som väljer att använda möjligheten gör det dock mer än kvinnorna.

Fler män (18,4 %) än kvinnor (12,8 %) arbetar redan delvis hemifrån. Nästan hälften kvinnor och män önskar sig den möjligheten om arbetsuppgiften meder det. Miljövänligt att inte behöva ta sig till arbetet särskild om man bor långt från arbetsplatsen.

60 % av kvinnorna och 49,3 % män känner inte till att det finns riktlinjer för resor och möten i tjänsten. Det behövs information till förvaltningarna att vi har riktlinjer.

Sammanfattningsvis

- Kvinnorna reser procentuellt sätt färre gånger om året, gäller både långa och korta resor. När de reser använder de privat bil i tjänsten, ofta utan ersättning. Det gäller både långa och korta resor.
- Män använder också mycket egen bil i tjänsten. Procentuellt sätt betydligt fler kvinnor använder egen bil i tjänsten.
- Många kvinnor uppger att kommunbilar inte finns på deras arbetsplatser så att de måste ta privat bil. Män använder procentuellt sett oftare kommunbilar.
- Procentuellt sett fler kvinnor (60 %) än män (50 %) har inte kännedom om reseriktlinjerna.